

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512204691
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8512204691.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, pr. zast. JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547 proti žalovanému: E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX A. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264 154, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča 1, v konaní o zaplatenie 201,32 Eur s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C 193/2012-64 zo dňa 1.2.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere zo dňa 2.3.2008. Súd preto predmetný právny vzťah posudzoval podľa ustanovení zákona č. 634/1992 Z. z. na ochranu spotrebiteľa, zák. č. 258/20011 o spotrebiteľských úveroch, ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, tak ako je to vyššie citované.

Predmetom konania je poskytnutie revolvingového úveru na základe žiadosti/zmluvy v časti B) - Karta s úverovým rámcom vo výške 6000,- Sk/199,16 eur na nákup tovaru video, kamera, DVD s predajnou cenou tovaru vo výške 5990,- Sk/198,83 eur, s mesačnou splátkou 300,- Sk/9,96eur, s výškou prvého čerpania v sume 5390,- SK/178,91 eur, mesačnou úrokovou sadzobou 1,95%, termínom splatnosti v 10 deň v mesiaci mesačnou splátkovou revolvingového úveru 49,- Sk, ročnou úrokovou sadzobou 23,4% a príkladnou výškou RPMN pri úverovom rámci 20.000,- Sk, výške prvého čerpania 20.000,- Sk/663,88 eur pri mesačnej splátke 5% z úver. rámca bez poistenia v hodnote 32,24%.

Súd ma za to, že predmetná žiadosť/zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydání úverovej karty nespĺňa povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia tejto

žiadosti/zmluvy, a to konkrétne § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z., ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predmetná žiadosť/zmluva síce obsahuje príklad ročnej RPMN, avšak táto sa nevzťahuje na predmetnú žiadosť/zmluvu. RPMN je v žiadosti/zmluve uvedená formou v príklade, pri výške prvého úverového rámca 20.000,- Sk, pri mesačnej splátke vo výške 5% z úverového rámca a bez poistenia predstavuje kde potom RPMN predstavuje 34,24%. V tomto prípade však žalovanému bol poskytnutý úverový rámec vo výške 6000,- Sk a táto skutočnosť bola žalobcovi pri uzatváraní zmluvy známa, preto mal žalobca určiť RPMN z poskytnutého úverového rámca pri uzatvorení zmluvy. Teda táto náležitosť v predmetnej žiadosti/zmluve chýba.

Absenciu tejto náležitosti v zmluve zákon postihuje tým, že sa úver v zmysle § 4 ods. 3 cit. zák. považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd má ďalej zato, že uplatnená zmluvná pokuta nie je presne a určito špecifikovaná. Z obsahu IV.-3. všeobecných podmienok nie je zrejmé, či ide o zmluvnú pokutu 8% denne, týždenne, mesačne resp. ročne. Neurčitosť dohody o zmluvnej pokute spôsobuje rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda neplatnosť tohto ustanovenia. Navyše takto „dohodnutá“ zmluvná pokuta predstavuje jednostranné dojednanie, ktoré diskriminuje spotrebiteľa. Kým porušenie povinnosti spotrebiteľom je vo všeobecných podmienkach sankcionované zmluvnou pokutou, prípadné porušenie povinnosti žalobcu nezakladá právo žalovaného uplatniť zmluvnú pokutu. Ustanovenie o zmluvnej pokute možno preto posúdiť ako právny úkon v rozpore s dobrými mravmi, ktorý v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka je sankcionovaný neplatnosťou právneho úkonu.

Z predloženej špecifikácie dlžnej sumy zo strany navrhovateľa vyplýva, že žalovaný vyčerpal z úverového rámca sumu 249,- eur a do podania žaloby uhradil sumu vo výške 285,96 eur.

Vzhľadom nato, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a poskytnutý bez poplatkov, teda bez akéhokoľvek navýšenia, nemožno akceptovať započítanie, ktoré vykonal žalobca, pretože nemal nárok na zaplatenie akýchkoľvek úrokov z úveru ani na zaplatenie akýchkoľvek poplatkov z úveru, teda ani na poplatku za spracovanie, ani na poplatky z titulu poistného a ani na úroky, ktoré žalovaný zaplatil v mesačných splátkach.

Poukazujúc na vyššie uvedené, môže žalobca požadovať od žalovaného len vrátenie istiny, pričom ako vyplýva zo špecifikácie dlžnej sumy žalovaný zaplatil viac ako mu žalobca požičal. Preto súd žalobu zamietol.“

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Úroková sadzba je uvedená v časti B) revolvingovej zmluvy vo výške 1,95% mesačne, t.j. 23,40%. Žalovaný bol tiež informovaný o výške poplatkov, ktorú sú upravené v sadzobníku poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť revolvingovej zmluvy. Splnil si svoju zákonnú povinnosť. Mal tiež za to, že dojednanie o zmluvnej pokute v bode IV.-3 VÚP je určité a presné.

Odvolací súd preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Odvolaateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav (ktorý nebol ani v odvolacom konaní spochybňovaný) použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery prvostupňového súdu a len na ich doplnenie uvádza nasledovné:

Odvolacie námietky žalobcu odvolací súd nepresvedčili, aby dospel k záveru, že je potrebné sa odkloniť od konštantnej judikatúry (rozsudky Okresný súd Bratislava IV sp. zn. 11C/255/2011, Okresný súd Komárno sp. zn. 13C/373/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/106/2011, Okresného súdu Komárno sp.zn. 13C/373/2010). Na doplnenie odvolací súd poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C 377/2011, ktorým súd voči žalobcovi vo výroku určil, že „zmluvné podmienky uvedené v bode V.-3. a V.-4. Všeobecných podmienok uvedených na rube Žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 15.3.2008 a 6.11.2008, obsahom ktorých je právo žalobcu požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní, resp. aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 4 % z odloženej sumy, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.“ Rovnako tak na rozsudok Okresného súdu Košice I. sp. zn. 40C 283/2010, ktorým nebolo žalobcovi priznané plnenie poostávajúce z nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky.

Uvedený záver je odôvodnený o to viac, pokiaľ žalobcovi vyplýva priamo z ust. § 53a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) povinnosť zdržať sa používania podmienok vyhlásených za neprijateľné.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSŤ/Korčkovská,

bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom.

Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“).

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovou i právnou argumentáciou o absencii údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, čoho následkom je správne záver prvostupňového súdu, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov).

Je potrebné prisvedčiť záveru prvostupňového súdu, že pokiaľ žalovaný vrátil žalobcovi sumu vo výške 285,96 Eur a vyčerpал sumu 249 Eur, žaloba nie je dôvodná. Žalobcovi totiž v súlade s vyššie uvedeným nevznikol nárok na zaplataenia poplatkov ani úrokov.

Za tohto stavu, keďže namietané nesprávne posúdenie veci dôvodné nebolo, odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi v odvolacom konaní trovy nevznikli a tomu zodpovedá aj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.